

KORRALDUS

10.01.2022 nr DM-114521-22

Niibi turbatootmisala keskkonnaloa muutmine

1. OTSUS

Lähtudes Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI poolt 22.01.2021 esitatud keskkonnaloa muutmise taotlusest, võttes aluseks haldusmenetluse seaduse § 40, § 46, veeseaduse § 2 lg 2, § 191 lg 1, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lg 1 p1, § 6 lg 2 p 2 ja lg 4, § 6¹ lg 3 ja 5, § 9 lg 1, § 11 lg 2, 2², 2³, 4, 8 ja 8¹ maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 4, § 59 lg 2 p 4 ning kooskõlas Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine”, lisa 13 „Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus” punktidega 2.3.2 ja 2.5.1, lisa 16 „Keskkonnaameti veesakonna põhimäärus” punktiga 2.2.2 ning Keskkonnaameti peadirektori 09.07.2021 käskkirjaga nr 1-1/21/137 „Teabehalduse korra kinnitamine” **otsustan:**

1.1 Vormistada Osaühingule KEKKILÄ-BVB EESTI antud maavara kaevandamise keskkonnaluba nr LMKL-005 ja vee erikasutuse keskkonnaluba nr L.VV/325020 ühtseks keskkonnaloaks LMKL-005.

1.2 Tunnistada kehtetuks vee erikasutusluba nr L.VV/325020

1.3 Määrata keskkonnaloaga nr LMKL-005 lubatud kaevandusvee ärajuhtimise koguseks väljalaskmes Salajõe (Niibi) (LA004) 605 000 m³/a (vorm V4), eemaldada naftasaaduste seiret puudutav lause väljalaskme seire nõuetest (vorm V7) ja määrata suubla seire sageduseks üks kord poolaastas (vorm V8), nagu on kirjas korralduse punktis 3.1.2.

1.4 Määrata keskkonnaloale nr LMKL-005 kõrvaltingimused:

1.4.1. Loa omanikul tuleb välja selgitada vähe-efektiivsed settetiigid. Juhul, kui eesvoolu juhitava kuivendusvee heljumi kontsentratsioon ületab lubatud piirnormi, tuleb rakendada täiendavaid meetmeid heljumi setitamiseks (nt suurendada settebasseinide mahtu, et vee viibeag settebasseinis oleks pikem). Heljumi väljakande tõkestamise täiendavate meetmete lahendus tuleb kooskõlastada kohaliku omavalitsuse ja Keskkonnaametiga. Peale keskkonnaloa saamist tuleb võtta fooniproov ning kaevandamise perioodil võtta proov 2 korda aastas II ja III kvartalis vastavalt keskkonnaloa vormis V7 nõutule. Andmed tuleb esitada Keskkonnaametile läbi KOTKAS

süsteemi;

1.4.2. Esitada seirekava Keskkonnaametile ja kohalikule omavalitsusele hiljemalt nelja kuu jooksul alates keskkonnaloa väljastamisest:

1.4.2.1. Seirekavas käsitleda põhjavee kvaliteedi ja veetaseme seiret, turbatootmisalalt ära juhitava vee kvaliteedi seiret, järvede veetasemete seiret ja suublaseiret. Seirekaevude asukohad, seiratavad näitajad ning seire sagedus tuleb kajastada seirekavas vastavalt eelnevale kokkuleppele maaomanikega;

1.4.2.2. Kaks seirekaevu tuleb rajada hiljemalt üheksa kuu jooksul keskkonnaloa väljastamisest;

1.4.2.3. Põhjaveetaseme jälgimiseks tuleb paigaldada pidevandurid;

1.4.2.4. Kuivendusvee väljavoolule tuleb jätkata automaatse heljumi mõõtejaama kasutamist. Automaatseireandmed peavad olema kaevandaja kodulehel vabalt kättesaadavad;

1.4.2.5. Keskkonnaloa omanik on kohustatud tegema veetaseme seiret Kitsejärves, Kaevandu ja Kasetuka järvedes, igas järves igal kuul 3 aasta jooksul. Kui 3 aasta jooksul toimub pikaajaline veetaseme langus, siis peab arendaja viima läbi uuringu. Esialgu tuleb säilitada 100 m kaitsevöönd ja kui 3 aasta seire andmete põhjal toimub veetaseme langus ja teostatakse täiendav uuring, tuleb uuringu käigus hinnata kaitsevööndi ulatuse suurust. Juhul kui seire tulemusel veetaseme olulist langust ei ole märgata, tuleb loa omanikul tellida eksperthinnang, milles selgitatakse välja kas piisab 50 m kaitsetsoonist;

1.4.2.6. Jätkata kuivendusvete kvaliteedi seiret Salajõe ja Oru peakraavi seirepunktides (seirepunktid on esitatud hetkel kehtivas veeloas nr L.VV/325020). Suubla seire proove tuleb võtta KMH aruande soovitude kohaselt üks kord poolaastas ja turba tootmise ajal kord kvartalis. Analüüsida tuleb järgmisi näitajaid: BHT5, NH4, heljum, KHT, Püld, Nüld, pH, lahustunud hapnik;

1.4.2.7. Seiretulemused tuleb esitada üks kord aastas peale seireperioodi lõppu Keskkonnaametile infosüsteemis KOTKAS ja kohalikule omavalitsusele;

1.4.2.8. Jooksvalt tuleb esitada infosüsteemis KOTKAS ärajuhitava rabakuivendusvee väljalasu seire ja suubla seire andmed;

1.4.2.9. Teostada seiret OÜ Inseneribüroo STEIGER poolt koostatud Salajõe uuringu aruandes välja toodud seireks sobivates kaevudes (HG 1, HG 6, HG 7, HG 8B, HG 9A, HG 9C) 2 korda aastas: suurvee ajal (aprill) ja aktiivse tootmise perioodil (juuli/august). Seiratavad näitajad on: temperatuur, pH, elektrijuhtivus, Na, K, NH4, Ca, Mg, Fe2+, Feüld, Cl, SO4, NO3, NO2, CO3, HCO3, üldkaredus, karbonaatne karedus, mittekarbonaatne karedus, SiO2, vaba CO2, F, PHT, kuivjääk, värvus, heljum, hägusus;

1.4.2.10. Keskkonnaametil on õigus hinnata alates kaevandamistegevuse alustamisest iga 3 aasta järel seire jätkamise vajadust. Keskkonnaamet jätab õiguse vajadusel muuta seire kohustust loa omanikule või vabastada loa omanik seire kohustusest, mis ei täida enam oma eesmärki;

1.4.3. Tarbekaevude veekvaliteedi eesmärgil tuleb puhastada 2 kaevu Salajõe külas (keskkonnaregistris olevad PRK0025260 Juhani kinnistul (55201:001:3540) ja PRK0050892 Tänava kinnistul (55201:001:4310) vastavalt vajadusele vähemalt üks kord aastas kuni uue veevarustussüsteemi kasutusele võtmiseni. Tegevus tuleb kooskõlastada kohaliku omavalitsuse ja kaevu omanikuga;

1.4.4. Tootmisalalt tuleva müra vähendamiseks tuleb valida tootmiseks tehnika, millega

töötamisel ei ületata kehtivaid piirnorme;

1.4.5. Väljavedu tuleb teostada ajavahemikul kell 8.00-17.00. Kallurid ja väljaveotee peavad olema korras;

1.4.6. Turba väljaveo korral läbi Inγκüla tuleb Inγκüla läbiva kruusatee hooldamise ja kasutamise tingimused eelnevalt kokku leppida loa omaniku ja tee omaniku vahel;

1.4.7. Tuletõrjetehnika ja -ehitised peavad olema mäeeraldise erinevates osades, mis võimaldab vajadusel kiirelt reageerida. Masinate remont peab toimuma vaid selleks ettenähtud platsidel, mis on varustatud võimaliku avariireostuse likvideerimise jaoks vajalike vahenditega (absorbeeruvad ained).

1.5 Korraldus jõustub selle teatavaks tegemisest

2. ASJAOLUD

2.1 Keskkonnanaloo taotluse läbivaatamine

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI taotleb keskkonnanaloo muutmist Niibi turbamaardla Niibi turbatootmisala mäeeraldisel vähelagunenud turba ja hästilagunenud turba kaevandamiseks ning turbamaardla aladelt kuivendusvee ärajuhtimiseks väljalasku mahus 605 000 m³/a. Maardla põhimaavaraks on hästilagunenud turvas. Maavara kavandatavad kasutusala on põllumajandus ja energeetika. Niibi turbatootmisala mäeeraldis asub Lääne maakonnas Lääne-Nigula vallas Niibi külas riigile kuuluval katastriüksusel Niibi turbamaardla (katastritunnus 43601:001:0222; 100% turbatööstusmaa), mille valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Maaamet. Taotletava mäeeraldise pindala on 68,95 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 130,67 ha. Taotletav loa kehtivusaeg on 30 aastat.

Seisuga 30.09.2021 on taotletava mäeeraldise piires hästilagunenud turba aktiivne tarbevaru 124 tuh t, millest kaevandatav on 91 tuh t ja vähelagunenud turba aktiivne tarbevaru 32,2 tuh t, millest kaevandatav on 26,6 tuh t. Maavara kaevandamise maksimaalselt lubatud aastamääraks taotletakse 5 tuh t.

Paralleelselt Niibi turbatootmisala maavara keskkonnanaloo muutmise menetlusega on menetluses sama ettevõtte poolt taotletav Niibi II turbatootmisala mäeeraldise maavara keskkonnanaloo taotlus. Kuna Niibi turbatootmisala keskkonnanaloo muutmise ja Niibi II turbatootmisala keskkonnanaloo menetlused on omavahel seotud ning neid on menetletud paralleelselt, kirjeldab Keskkonnaamet järgnevalt mõlema menetluse kulgu.

Alates 01.01.2017 hakkas kehtima maapõuaseaduse (edaspidi *MaaPS*) ja selle alamaktide muudatus. MaaPS § 130 lg 2 sätestab, et enne seadusemuudatuse jõustumist esitatud loa taotlusele kohaldatakse taotluse menetlusse võtmise ajal kehtinud menetlusõigusnorme, kui käesoleva seaduse jõustumise ajaks on selles menetluses algatatud KMH või loa andja on andnud eelhinnangu tegevuse olulise keskkonnamõju kohta. Eelhinnangut ei ole enne 01.01.2017 antud.

Tulenevalt eelnevast, menetleb Keskkonnaamet esitatud loa taotlust edaspidistes

menetlusetappides kehtiva seaduse ja sellest tulenevate menetlusõigusnormide alusel.

AS Tootsi Turvas esitas Keskkonnaametile 21.12.2009/4-1 nr 1094 kaaskirjaga taotluse Niibi turbatootmisala lõunaosa korrastamisprojekti lisa kooskõlastamiseks ja Niibi turbatootmisala maavara keskkonnaloa muutmiseks (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldus-süsteemis 30.12.2009 nr HLS 10-5/09/39742-1 all). Loa muutmist taotleti, kuna osa tootmisalast oli ammendunud ja korrastatud ning see tagastati maavaldajale. Loa muutmise sooviti vähendada mäeeraldise pindala ja mäeeraldise jääkvaru kogust. Vastavalt loa muutmise taotlusele oli seisuga 31.12.2009 vähelagunenud turba aktiivne tarbevaru 152 tuh t ja hästilagunenud turba aktiivne tarbevaru 108 tuh t. Taotleti mäeeraldist pindalaga 125,91 ha ja teenindusmaad pindalaga 130,67 ha. Kaevandatavaks varuks taotleti 150 tuh t vähelagunenud turvast ja 108 tuh t hästilagunenud turvast. Maavara kaevandamise keskmiseks kaevandamise määraks taotleti 20 tuh t. Maakasutuse aluseks on maarendileping (mis on sõlmitud kehtivusajaga kuni 31.12.2022).

AS Tootsi Turvas esitas 01.02.2010/39 kaaskirjaga maavara keskkonnaloa taotluse Niibi II turbatootmisalale (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 02.02.2010 nr HLS 10-5/10/9907-1 all).

Niibi turbatootmisala keskkonnaloa muutmise menetluse võtmisest teavitati Ametlikes Teadaannetes 08.03.2010. Avalikustamiseks ettenähtud aja jooksul Keskkonnaametile vastuväiteid ja ettepanekuid loa andmiseks ei esitatud.

Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regioon andis 09.07.2010 korraldusega nr HLS 1-15/110 nõusoleku „Niibi turbatootmisala lõunaosa korrastamise projekti lisa“ rakendamiseks.

AS Tootsi Turvas esitas 28.01.2011/38 kaaskirjaga korrigeeritud Niibi turbatootmisala maavara keskkonnaloa taotluse vormi ja lisamaterjalid Niibi turbatootmisala kohta (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 31.01.2011 nr HLS 10-4/11/5396 all). Kaaskirjaga koos esitati:

1. Lääne maakonna Niibi turbamaardla põhja- ja lõunaosa geoloogilise uuringu aruande koos keskkonnamõju hindamisega Riguldi ja Salajõe suhtes. Mall Orru, Eesti Geoloogiakeskus; Tallinn, 2000;
2. Niibi turbamaardla laienduse kuivendusprojekt, Haapsalu, 2000;
3. Niibi rabas turbaväljade laiendusega kaasneva kuivendusvee võimaliku mõju kohta Riguldi jõele. A. Tuvike, 2001;
4. Lääne mk, Oru Vallavalitsuse korraldus. Ehitusloa andmine, Linnamäe, 2002.

Maavara keskkonnaloa taotluse vormi oli korrigeeritud taotletava maavara kaevandamise keskmise aastamäära osas, milleks taotleti 8 tuh t.

Taotluse menetluse võtmisest teavitati ettevõtet 30.03.2011 kirjaga (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 30.03.2011 nr HLS 10-5/11/11159 all).

Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regiooni 30.11.2011 korraldusega nr HLS 1-15/11/418 tunnistati korrastatuks olemasoleva Niibi turbatootmisala mäeeraldise teenindusmaa lõunapoolne osa, mis jääb katastriüksusele 43601:001:0223 Niibiraba, pindalaga 139,05 ha.

AS Tootsi Turvas esitas 26.11.2012 avalduse (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 26.11.2012 nr 10-5/12/29415 all) maavara kaevandamise keskkonnalubade nr LMKL-003 ja LMKL-005 ümberregistreerimiseks Osühing KEKKILÄ-BVB EESTI nimele. Osühing KEKKILÄ-BVB EESTI esitas omapoolse nõusoleku keskkonnalubade ümberregistreerimiseks 07.01.2013 kirjaga (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 07.01.2013 nr HLS 10-5/13/473-2 all). Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regioon registreeris eelpoolnimetatud keskkonnaloa ümber 25.02.2013 korraldusega nr HLS 1-15/13/56.

Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regiooni 11.03.2013 korraldusega nr HLS 1-15/13/116 „Ilmse ebatäpsuse parandamine“ korrigeeriti Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regiooni 25.02.2013 korraldust nr HLS 1-15/13/56 keskkonnalubade nr LMKL-003 ja LMKL-005 mäeeraldiste asukohtade aadresside osas.

Maa-ameti 05.04.2013 peadirektori käskkirjaga nr 134 muudeti maarendilepingut vastavalt keskkonnaloa uuele omanikule.

Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regioon andis 19.06.2014 korralduse nr HLS 1-15/14/192 alusel Osühing KEKKILÄ-BVB EESTI vee erikasutusloa nr L.VV/325020 kehtivusajaga 01.07.2014–31.12.2022. Vee erikasutusloa anti heitvee juhtimiseks suublasse Niibi turbatootmisalalt kahe väljalasuga (Oru peakraavi ja Salajökke). Vastavalt vee erikasutusloale kuivendatakse turbatootmisala tootmistegevuseks isevoolselt, vesi juhitakse settebasseinide kaudu eesvoolu.

Lisaks vee erikasutusloale omab Osühing KEKKILÄ-BVB EESTI välisõhu saasteluba. Keskkonnaministeeriumi Läänemaa Keskkonnateenistus andis aktsiaseltsile Tootsi Turvas 18.03.2008 välisõhu saasteloa nr LÄ.ÕL-60 (kehtivusajaga 18.03.2008-tähtajatu) heitmete eraldamiseks välisõhku Niibi turbatehasest aadressil Väike Nõmmküla, Noarootsi vald, Läänemaa. Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regiooni 25.02.2013 korraldusega nr HLS 1-15/13/52 registreeriti välisõhu saasteluba ümber Osühing KEKKILÄ-BVB EESTI nimele.

Keskkonnaamet edastas Osühingule KEKKILÄ-BVB EESTI 22.05.2015 kirja (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis nr HLS 10-1/15/12666-1 all), milles märkis, et on tuvastanud Niibi II turbatootmisala mäeeraldise maavara kaevandamise keskkonnaloa andmisest keeldumise aluse.

Keskkonnaamet märkis 22.05.2015 kirjas, et vastavalt kuni 31.12.2016 kehtinud Eesti Vabariigi Valitsuse 12.12.2005 määruse nr 293 „Turba kriitilise varu ja kasutatava varu suurus ning kasutusmäärad“ § 5 punktile 6 on Lääne maakonna turba aastaseks kasutusmääraks kehtestatud 110 tuh t. Lääne maakonnas turba kaevandamiseks välja antud 22.02.2015 kehtivate maavara kaevandamise keskkonnalubadega on kaetud kogu turba kaevandamiseks lubatud aastane kasutusmäär.

	Mäeeraldis	Loa nr	Maavara kaevandamise maksimaalselt lubatud aastamäär kogus	
1	Niibi turbatootmisala	LMKL-005	20 tuh t	
2	Niibi III turbatootmisala	LMKL-003	10 tuh t	
3	Kõverdama turbatootmisala	L.MK.LÄ-36790	20 tuh t	
4	Laiküla turbatootmisala	LMKL-001	30 tuh t	
5	Laiküla II turbatootmisala	LMKL-002	30 tuh t	
			KOKKU	110 tuh t

Niibi II turbatootmisala maavara kaevandamise keskkonnaluba on esitatud eeldusel, et Niibi turbatootmisala maavara kaevandamise keskkonnavalas vähendatakse turba maksimaalset lubatud aastamäärat 20 tuh t-lt 8 tuh t-le. Keskkonnaametile esitatud Niibi turbatootmisala maavara kaevandamise keskkonnavalat muutmise taotluse kohaselt on mäeeraldis kaevandatav jääkvaru seisuga 31.12.2009 kokku 258 tuh t. 2010-2014 on loa LMKL-005 deklareeritud kokku 24,378 tuh t. Seega peaks praegu kaevandataval alal olema jääk 233,688 tuh t. Niibi turbatootmisala maavara kaevandamise keskkonnaluba kehtib kuni 31.12.2022. Korrutades loa LMKL-005 muutmise taotluses märgitud maavara kaevandamise maksimaalselt lubatud aastamäärat 8 tuh t loa kehtivusega (u 8 aastat), oleks võimalik loa kehtivuse ajal kaevandada vaid 64 tuh t maavaravaru. Seega, vähendades maksimaalset lubatud maavara kaevandamise aastamäärat, ei ole võimalik loa kehtivuse ajaga maavaravaru ammendada ja kaevandamise lubatud maksimaalse aastamäärat vähendamine oleks vastuolus kuni 31.12.2016 kehtinud MaaPS § 26 lõikega 6, mille kohaselt ei tohi mäeeraldis kaevandatav maavaravaru olla suurem kui kaevandamise aastamäärat või kaevandamise lubatud maksimaalse aastamäärat ja keskkonnavalat aastateks ümberarvestatud kehtivusaja korrutis.

Vastavalt § 34 lõike 1 punktile 6 keeldutakse maavara kaevandamise keskkonnavalat andmisest juhul, kui sama maavara kaevandamiseks varem antud keskkonnavalades fikseeritud aastased kasutusmäärat ületavad maksimaalselt kaevandada lubatud maavaravaru kogust aastat või kui loa andmise korral see ületatakse.

Kuna Niibi turbatootmisala maavara kaevandamise keskkonnavalatole märgitud maavara kaevandamise maksimaalselt lubatud aastamäärat ei ole antud taotluse alusel võimalik vähendada, ei teki ka Lääne maakonnas vaba kasutusmäärat, et välja anda uus maavara kaevandamise keskkonnavalat Niibi II turbatootmisalale.

Keskkonnaamet märkis 22.05.2015 kirjas, et eelpool nimetatud asjaolu oli loa taotluse esitamisel teada. Lisaks märkis Keskkonnaamet, et loa muutmisega vaba aastamäärat tekkimist ei saa eeldada, kuna loa muutmine on avalik menetlus, mille käigus asjaolude välja selgitamisel võib Keskkonnaamet otsustada, et loa muutmise taotlust ei rahuldata.

Keskkonnaamet palus 22.05.2015 kirjas esitada Osäühingule KEKKILÄ-BVB EESTI oma ettepanekud tekkinud olukorra lahendamiseks.

Osäühing KEKKILÄ-BVB EESTI esitas omapoolsed ettepanekud 08.06.2015 kirjaga (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 08.06.2015 HLS 10-1/15/12666-2 all). Keskkonnaamet vastab siinkohal ka Osäühing KEKKILÄ-BVB EESTI 08.06.2015 kirjale

(registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 27.11.2015 nr HLS 10-1/15/24419-2 all).

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI tegi 08.06.2015 kirjas kaks ettepanekut, millele Keskkonnaamet vastas 27.11.2015 kirjaga:

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI tegi ettepaneku, et mõistlik oleks Niibi ja Niibi II maavara kaevandamise keskkonnaluba ühendada üheks loaks, mille maavara aastane kaevandamise maht on 20 tuh t ja kehtivusaeg 30 aastat.

Keskkonnaamet vastas 27.11.2015 kirjas, et antud juhul oleks tegemist mäeeraldise laiendamisega. MaaPS § 30 lõike 1 alusel (kuni 31.12.2016 kehtinud MaaPS) on keskkonnavalda omanikul õigus laiendada mäeeraldist külgnevale või lahusolevale mäeeraldisele sama maardla piires, kui olemasoleva loaga antud kaevandatavat maavaravaru jätkub kuni viieks aastaks. Niibi turbatootmisala maavara keskkonnavalda muutmise taotluse kohaselt on mäeeraldise kaevandatav jääkvaru seisuga 31.12.2009 kokku 258 tuh t. 2010-2015 (III kv) on loa LMKL-005 alusel deklareeritud kokku 29,205 tuh t maavaravaru kaevandamist. Seega peaks praegu kaevandataval alal olema kaevandatav jääk $(258-29,205=)$ 228,795 tuh t. Hetkel kehtiva Niibi turbatootmisala maavara kaevandamise keskkonnavalda määratud maksimaalselt lubatud kaevandamismahtusid arvestades jagub materjali veel u $(229/20=)$ 11,5 aastaks. Niibi turbatootmisala maavara kaevandamise keskkonnavalda alusel antud kaevandatavat maavaravaru jätkub kauemaks, kui 5 aastaks, seega on mäeeraldise laiendamine vastuolus MaaPS § 30 lõikega 1 (kuni 31.12.2016 kehtinud MaaPS).

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI märkis 08.06.2015 kirjas, et alternatiivne variant on Niibi maavara kaevandamise keskkonnavalda pikendamine 10 aasta võrra kaevandamise aastase mahuga 8 tuh (või 7 tuh) t, sest kaevandatav pind on oluliselt vähenenud. Ning anda välja maavara kaevandamise keskkonnavalda Niibi II turbatootmisalal turba kaevandamiseks aastase mahuga 12 tuh (või 13 tuh) t.

Keskkonnaamet märkis 27.11.2015 kirjas, et kui pikendada Niibi turbatootmisala maavara kaevandamise keskkonnavalda 10 aasta võrra, kehtiks luba veel 17 aastat (kuni 2032). Kui vähendada ka aastast maksimaalset kaevandatavat kogust, siis selle ajaga ei jõuta Niibi turbatootmisala ammendada $(17*8=136)$ tuh t, kuid kaevandatav jääkvaru on 2015 a III kvartali seisuga ~229 tuh t). Seega on maksimaalse aastamäära vähendamine vastuolus kuni 31.12.2016 kehtinud MaaPS § 26 lõikega 6 ja loa muutmise selliselt ei ole võimalik. Tulenedes eelnevast ei teki ka Lääne maakonnas vaba kasutusmäärade keskkonnavalda andmiseks.

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI palus peale eelpool nimetatud kirja saamist kohtumist Keskkonnaameti esindajatega, et leida lahendus tekkinud olukorrale. Kohtumisel (protokoll registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 12.01.2016 nr 1-10/16/5 all) selgus, et Niibi turbatootmisalal on peale ala osaliselt korrastatuks tunnistamist lisaks tootmisest välja jäänud alasid. Seetõttu soovib ettevõtte teostada jääkvaru uuringu ja varude ümberhindamise. Kokkusaamisel otsustati, et taotleja esitab Keskkonnaametile kirjalikult oma tegevusplaani koos ajakavaga.

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI esitas Keskkonnaametile 26.01.2016 kirja (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 27.01.2017 nr 12-1/16/82 all), milles märgib, et Eesti Maavarade Komisjoni 16.10.2008 istungi protokollilise otsuse nr 08-232 alusel on komisjon soovitanud Keskkonnaministeeriumil OÜ Eesti Geoloogiakeskuse töö „OÜ Langham Niibi turbatootmisala korrastatava osa jääkvaru arvutus seisuga 01.07.2006“ alusel kustutada Niibi turbamaardla 103,62 ha pindalal vähelagunenud turba aktiivne tarbevaru 41 tuh t ja hästilagunenud turba aktiivne tarbevaru 66 tuh t. Nimetatud protokoll oli kirjale juurde lisatud.

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI märkis 26.01.2016 kirjas märkis, et on sõlminud töövõtulepingu, mille kohaselt viiakse läbi Niibi turbatootmisalal jääkvaru uuring. Jääkvaru uuringu aruanne esitatakse Keskkonnaministeeriumile 2016 aasta II kvartali jooksul (hiljemalt 30.06.2016). Keskkonnaamet palus Osaühingul KEKKILÄ-BVB EESTI saata Keskkonnaametile hiljemalt 30.06.2016 teavitus selle kohta, et Keskkonnaministeeriumile on jääkvaru aruanne esitatud.

Keskkonnaamet märkis 08.02.2016 vastuskirjas (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 08.02.2016 nr 12-1/16/82-2 all), et Keskkonnaregistri maardlate nimistusse Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI poolt nimetatud muudatusi sisse viidud ei ole. Keskkonnaamet märkis, et on jätkuvalt seisukohal, et Niibi II turbatootmisalale ei ole võimalik anda maavara kaevandamise keskkonnaluba. Keskkonnaamet palus Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI seisukohta, kas ettevõtte soovib taotluse tagastamist ja lisakulutuste tegemist olukorras, kus keskkonnaloa andmisest keeldumise alus on endiselt püsiv.

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI palus 26.02.2016 kirjas nr 26-02-2016 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 26.02.2016 nr 12-1/16/82-2 all) Keskkonnaametil Niibi II turbatootmisala maavara keskkonnaloa taotlust Osaühingule KEKKILÄ-BVB EESTI mitte tagastada ning pikendada menetlust kuni 30.06.2016, ehk selle aja võrra, mis kulub Niibi turbatootmisala jääkvaru uuringu aruande koostamiseks ja kinnitamiseks. Niibi turbatootmisala jääkvaru keskkonnaregistri kande järgselt selgub, kas on täidetud MaaPS § 30 lõikes 1 (kuni 31.12.2016 kehtinud MaaPS) sätestatud nõue, mille kohaselt oleks võimalik esitada laiendamise taotlus mäeeraldisega külgnevale turbatootmisalale.

Keskkonnaamet märkis 02.03.2016 vastuskirjas (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 02.03.2016 nr 12-1/16/82-4 all), et järeltab Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI 26.02.2016 kirjast ettevõtte soovi minna olemasoleva mäeeraldis (Niibi turbatootmisala) laiendamise teed selliselt, et mäeeraldist laiendatakse hetkel taotletava Niibi II turbatootmisala ulatuses. Tulenevalt eelnevast ei ole vajalik parandusi sisse viia Niibi II turbatootmisala loa taotlusesse, nii nagu ettevõtte taotles oma 26.01.2016 kirjas, vaid Niibi turbatootmisala laiendamisel tuleb korrigeerida Niibi turbatootmisala maavara kaevandamise keskkonnaloa muutmise taotlust.

Keskkonnaamet märkis 02.03.2016 vastuskirjas, et Niibi II turbatootmisala maavara kaevandamise keskkonnaloa taotluse menetlus tuleks lõpetada, kuna vastasel juhul oleks sama alaga seotud kaks menetlust. Lähtudes eelnevast soovitas Keskkonnaamet esitada Osaühingul

KEKKILÄ-BVB EESTI taotlus Niibi II turbatootmisala maavara kaevandamise keskkonnaloo taotluse menetluse lõpetamiseks.

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI märkis 15.03.2016 kirjas nr 15-03-2016 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 15.03.2016 nr 12-1/16/82-5 all), et maavara kaevandamise keskkonnaloo taotluse menetlemine Niibi II turbatootmisalal ei tohiks olla probleemiks, kuna Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI poolt on Keskkonnaametile esitatud maavara kaevandamise keskkonnaloo taotlus Niibi II turbatootmisala kohta.

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI märkis 15.03.2016 kirjas, et esitamisel on taotlus Eesti Turbaliidu poolt Keskkonnaministeeriumile turba kaevandamise kvoodi suurendamiseks Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regioonis, sihitusega Niibi II maavara kaevandamise keskkonnaloo varustamiseks kvoodiga. Lähtuvalt eelpooltoodust ei oleks mõttekas Niibi II maavarakaevandamise keskkonnaloo menetluse lõpetamine ja Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI palub endiselt pikendada menetlust kooskõlas varem esitatud taotlusele.

Keskkonnaamet nõustus 22.03.2016 vastuskirjaga (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 22.03.2016 nr 12-1/16/82-6 all) ootama Niibi II turbatootmisala maavara kaevandamise keskkonnaloo menetluse jätkamisega kuni 30.06.2016.

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI palus 28.06.2016 kirjaga nr 28-06-0216 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 28.06.2016 nr 12-1/16/82-7 all) pikendada Niibi II turbatootmisala maavara keskkonnaloo taotluse menetlust kuni 31.08.2016 (ehk selle aja võrra, mis kulub Niibi turbamaardla jääkvaru kandmiseks keskkonnaregistrisse, Niibi turbatootmisala osas uue maavara kaevandamise keskkonnaloo taotluse koostamiseks ja Niibi II turbatootmisala osas Keskkonnaametile esitatud taotluse kaasajastamiseks).

Keskkonnaamet nõustus 01.07.2016 kirjaga (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 01.07.2016 nr 12-1/16/82-8 all) ootama Niibi II turbatootmisala maavara keskkonnaloo menetluse jätkamisega kuni 31.08.2016.

Keskkonnaminister muutis 14.07.2016 käskkirjaga nr 1-2/16/704 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 19.07.2016 nr 12-1/16/610 all) OÜ Inseneribüroo STEIGER koostatud aruande „Niibi turbamaardla Niibi turbatootmisala osalise jääkvaru uuringu aruanne“ alusel seisuga 31.03.2016 keskkonnaregistri maardlate nimistus Niibi turbamaardla registrikannet ja kinnitas aruandes esitatud piirides varu järgmiselt: vähelagunenud turba aktiivne tarbevaru pindalal 47,73 ha – 58 tuh t; hästilagunenud turba aktiivne tarbevaru pindalal 68,95 ha – 124 tuh t.

Keskkonnaminister otsustas 14.07.2016 käskkirjas nr 1-2/16/704 kustutada eelpoolnimetatud aruande alusel seisuga 31.03.2016 keskkonnaregistri maardlate nimistus Niibi turbamaardla korrastatuks maa-alal Niibiraba kinnistu (katastritunnus 43601:001:0223) piires vähelagunenud turba jääkvaru pindalal 90,25 ha – 76 tuh t ja hästilagunenud turba jääkvaru pindalal 111,38 ha – 82,3 tuh t.

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI esitas 24.08.2016 kaaskirjaga korrigeeritud maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlused (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 25.08.2016 nr 12-1/16/82-9 all).

Niibi turbatootmisala maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlust korrigeeriti järgnevalt: taotletava mäeeraldise pindala 68,95 ha, mäeeraldise teenindusmaa pindala 130,67 ha, seisuga 15.08.2016 vähelagunenud turba aktiivne tarbevaru 55,6 tuh t ja hästilagunenud turba aktiivne tarbevaru 124 tuh t. Kaevandatavaks varuks taotletakse 50 tuh t vähelagunenud turvast ja 91 tuh t hästilagunenud turvast. Maavara kaevandamise maksimaalseks lubatud aastamääraks taotletakse 5 tuh t. Loa kehtivusajaks taotletakse 30 aastat.

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI märkis 25.08.2016 kaaskirjas, et korrigeeritud Niibi II maavara kaevandamise keskkonnaloa taotluse koostamisel on arvestatud KMH keskkonnatingimustega ja kaevandamise projektis tooduga ning märgitud turba kaevandamise maksimaalselt lubatud aastamäär koguseks 15 tuh t ning loa pikkuseks 30 aastat.

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI palus 24.08.2016 kaaskirjas Niibi turbatootmisala maavara kaevandamise keskkonnaloa muutmise taotlust ja Niibi II maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlust menetleda paralleelselt ning kaaluda võimalust seada Niibi turbatootmisalale ja Niibi II turbatootmisalale ühine kaevandamise aastamäär 20 tuh t aastas. Viimane võimaldaks paindlikumalt planeerida turbatootmist ning maksimaalselt rakendada kasutusmäär, mis omakorda võimaldaks võimalikult varajast kaevandatud maa-ala korrastamist.

Keskkonnaamet kontrollis Niibi maavara kaevandamise keskkonnaloa taotluse ja Niibi II maavara kaevandamise keskkonnaloa muutmise vastavust kuni 31.12.2016 kehtinud MaaPS § 27 ning keskkonnaministri 06.05.2005 määruses nr 36 „Maavara kaevandamisloa taotluse vorm, kaevandamisloa taotlusele, seletuskirjale ja graafilisele lisale esitatavad täpsustatud nõuded, kaevandamisloa andmise, muutmise ja ümberregistreerimise menetlustoimingute tähtajad ja kaevandamisloa vorm“ sätestatud nõuetele.

Niibi maavara kaevandamise keskkonnaloa muutmise ja Niibi II maavara kaevandamise keskkonnaloa taotluse kontrollis keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja 08.09.2016 nr 9-3/16/15406 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 31.10.2016 nr 12-1/16/82-10 all), kes tõi välja, et Niibi ja Niibi II turbatootmisala taotluste kohaselt ei ole kogu mäeeraldise piiresse jääv turba varu kaevandatav, mäeeraldisele jäetakse põhjatervik 0,2 m ja hoidetervik 10%. Seletuskirjas on selgitatud, et taastuvaks sooks korrastamisel on optimaalne keskmiselt 20 cm paksune turbakiht. Põhjatervikust ülejäänud varu on valdavalt kaevandatav, kuid olenemata maavara liigist ei ole kaevandamine võimalik ilma tehnoloogilistest protsessidest tulenevate kadudeta. Turba kaevandamisel oli sellisteks kadudeks kogujakraavide nõlvade hoidetervikud (vältimaks vee tagasivoolu tootmisväljakutele enne korrastamist), väljaveoteede alused, aunade alused, kraavide ülesõidud jms). Graafilistel lisadel ei ole kajastatud ei põhjaterviku ega hoidetervikute asukohti.

Keskkonnaamet edastas Maa-ameti 08.10.2016 e-kirja loa taotlusmaterjalide koostajale OÜ-le Inseneribüroo STEIGER, paludes selgitust põhja- ja hoidetervikute kajastamiskohta loa

taotlusmaterjalide graafilistel lisadel. OÜ Inseneribüroo STEIGER märkis oma 03.10.2016 e-kirjas (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 31.10.2016 nr 12-1/16/82-10 all), et Niibi ja Niibi II lõigete plaanil on märkuste all toodud, et „1. Mäeeraldise põhjatervik on 0,2 m. Põhjatervikut ei ole joonise parema loetavuse huvides graafiliselt kujutatud“, mis tähendab seda, et kui see lõigete peale kanda, ei paista põhjatervikud välja.

Keskkonnaamet saatis antud selgituse Maa-ametile 21.10.2016 e-kirjaga (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 31.10.2016 nr 12-1/16/82-11 all), lisades, et maavara kaevandamise keskkonnanaloga taotlusmaterjalide seletuskirjas on kirjutatud järgmist: arendaja hinnangul on tehnoloogiliste kadude suurusjärk 10% varust, kuid selle täpne suurus selgub kaevandamise lõppfaasis. Keskkonnaamet märkis oma e-kirjas, et tulenevalt eelnevast ei ole võimalik praegu märkida graafilistele lisadele hoidetervikute asukohti. Kui käesoleval hetkel hoidetervikud graafilistele lisadele märkida, on võimalik, et graafilisi lisasid tuleb pärast loa väljaandmist mitu korda muuta. Keskkonnaamet palus Maa-ameti seisukohta hoide- ja põhjatervikute mittemärkimiseks graafilistele lisadele.

Maa-amet vastas 24.10.2016 e-kirjaga (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 31.10.2016 nr 12-1/16/82-11 all), et graafilisel lisadel on vajalik kujutada põhjatervik, mille kujutamine on informatiivse tähtsusega ning seega ei pea olema mõõtkavaline. Maa-amet palus 24.10.2016 e-kirjas hoidetervikute graafilisele lisale märkimata jätmise põhjenduse lisada ka loa taotlusmaterjalide seletuskirja.

Tulenevalt eelnevast, palus Keskkonnaamet Osühingul KEKKILÄ-BVB EESTI 01.11.2016 kirjaga (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 01.11.2016 nr 12-1/16/82-12 all) hoidetervikute graafilisele lisale märkimata jätmise põhjenduse lisada loa taotlusmaterjalide seletuskirja.

Keskkonnaamet palus 01.11.2016 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 01.11.2016 nr 12-1/16/82-12 all) kirjaga Osühingul KEKKILÄ-BVB EESTI esitada selgitus jätmete mittetekkumise kohta ning allkirjastatud loa taotluse vormi.

Osühing KEKKILÄ-BVB EESTI esitas parandatud (selgitus jätmete mittetekkumise kohta oli lisatud taotlusmaterjalide hulka kuuluvasse seletuskirja) ja allkirjastatud Niibi turbatootmisala keskkonnanaloga muutmise taotluse ja Niibi II turbatootmisala keskkonnanaloga taotluse 30.11.2016 kaaskirjaga (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 30.11.2016 nr 12-1/16/82 all).

01.02.2017 saatis Keskkonnaamet MaaPS § 49 lg 6 alusel kirjaga nr 12-2/17/1963 Niibi turbatootmisala keskkonnanaloga muutmise taotluse ja taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu kohalikku omavalitsusse arvamuse saamiseks.

13.03.2017 otsusega nr 12 „Arvamuse andmine Niibi turbatootmisala maavara kaevandamisloa LMKL-005 muutmise taotluse ja otsuse eelnõu kohta“ otsustas Lääne-Nigula Vallavolikogu mitte nõustuda Niibi turbatootmisala keskkonnanaloga muutmise (edaspidi ka otsus nr 12) (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 20.03.2017 kirjaga nr 12-2/17/1963-

3).

29.03.2017 edastas Keskkonnaamet kirjaga nr 12-2/17/4242 Osäühingule KEKKILÄ-BVB EESTI Lääne-Nigula Vallavolikogu 13.03.2017 otsuse nr 12.

29.03.2017 pöördus Keskkonnaamet kirjaga nr 12-2/17/4241 Majandus-ja Kommunikatsiooniministeeriumi (*edaspidi MKM*) poole seisukoha saamiseks Niibi turbatootmisala keskkonnaloa nr LMKL-005 muutmise ja Niibi II turbatootmisala keskkonnaloa taotlemise osas.

20.04.2017 kirjas nr 17-1/17-0116/17-3511 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 21.04.2017 kirjana nr 12-2/17/4241-2) toetas MKM Vabariigi Valitsusele poole pöördumist tingimusel, et määratakse alljärgnev keskkonnaloa täiendav tingimus: „Arendaja on kohustatud koostöös ja kooskõlastatult kohaliku omavalitsusega koostama piirkonna elanike joogiveega varustamise kava ning selle põhjal rajama 15 Ordoviitsium Kambriumi põhjaveekogumist toituva puurkaevuga veevarustus koos pumba ja trassiga (kuni 50 meetrit puurkaevust) 2018. aasta II kvartali lõpuks Salajõe, Ingküla, Vedra, Niibi ja Mõisaküla valitud majapidamistele. Senise veevarustuse hõljumisisaldusest lähtuvalt otsustab omavalitsus, millistele tarbijatele ja kuidas uus veevarustus rajada. Omavalitsusel on põhjendatud lähtuvalt Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 1 kaaluda osalust veevarustuse pikemate kui 50 meetrit veetrasside väljaehitamisel.“

12.04.2017 esitas Osäühing KEKKILÄ-BVB EESTI Tallinna Halduskohtusse kaebuse, milles palus tuvastada Lääne-Nigula Vallavolikogu 13.03.2017 otsuse nr 12 ja otsuse nr 13 „Arvamuse andmine Niibi II turbatootmisala maavara kaevandamisloa taotluse ja otsuse eelnõu kohta“ õigusvastasuse ning kohustada Lääne-Nigula Vallavolikogu Osäühing KEKKILÄ-BVB EESTI Niibi turbatootmisala keskkonnaloa LMKL-005 muutmise taotlusele ja Osäühing KEKKILÄ-BVB EESTI Niibi II turbatootmisala keskkonnaloa taotlusele nõusoleku andmist uuesti otsustama. Kohtumenetluse lõpetas Riigikohtu 09.10.2019 otsus, milles Riigikohus leidis, et otsused nr 12 ja 13 on õiguspärased ning nende tühistamiseks puudub alus.

02.11.2017 saatis Keskkonnaamet Osäühingule KEKKILÄ-BVB EESTI nr 12-2/17/12498 (edaspidi 02.11.2017 kiri), milles Keskkonnaamet palus Osäühing KEKKILÄ-BVB EESTI seisukohta Niibi turbatootmisala keskkonnaloa nr LMKL-005 muutmise menetluse ja Niibi II turbatootmisala keskkonnaloa menetluse jätkamise osas.

30.11.2017 esitas Osäühing KEKKILÄ-BVB EESTI Keskkonnaameti 02.11.2017 kirjale vaide (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 01.12.2017 kirjana nr 1-7/17/45), paludes viimane tühistada. Osäühing KEKKILÄ-BVB EESTI palus samas oodata kõnealusel haldusmenetluses haldusakti väljaandmisel haldusasja nr 3-17-796 menetluses jõustunud kohtuotsust, võttes muuhulgas arvesse Osäühing KEKKILÄ-BVB EESTI apellatsioonkaebust Tallinna Halduskohtu 13.10.2017 otsusele haldusasjas nr 3-17-796. Keskkonnaamet tagastas vaide 07.12.2017 käskkirjaga nr 1-1/17/393.

Osäühing KEKKILÄ-BVB EESTI esitas Keskkonnaametile 11.10.2019 kirja nr 11-10-2019

(11.10.2019 nr 12-2/19/472), milles tehti ettepanek kohtuda ja arutada edasisi tegevusi uuringu „Uuring Salajõe-Vedra-Ingküla piirkonna hüdroteoloogilised tingimused ja elanike joogiveevarustuse parandamise võimalused“ tulemuste valguses.

Kohtumine toimus 05.11.2019. Kohtumisest võttis osa Osühingu KEKKILÄ-BVB EESTI, Keskkonnaameti, OÜ Inseneribüroo STEIGER, Lääne-Nigula Vallavalitsuse ja Salajõe külaseltsi esindajad.

Keskkonnaamet vastas kohtumisel üles kerkinud küsimustele 20.11.2019 kirjaga nr 12-2/19/472-3.

Keskkonnaamet palus 20.11.2019 kirjaga nr 12-2/19/507 arvamust Niibi turbatootmisala keskkonnaloa muutmise taotluse kohta tehtava loa andmisest keeldumise otsuse eelnõule.

Osühing KEKKILÄ-BVB EESTI palus oma 25.11.2019 ja 06.12.2019 kirjaga (DHS 25.11.2019 nr 12-2/19/508-2 ja 09.12.2019 nr 12-2/19/508-3) loa andmisest keeldumise otsuse eelnõule arvamuse andmise tähtaja pikendamiseks.

Keskkonnaamet nõustus tähtaja pikendamisega (DHS 16.12.2019 nr 12-2/19/508-4).

Osühing KEKKILÄ-BVB EESTI edastas Keskkonnaametile 07.02.2020 kirja nr 07-02-2020, millele on lisatud Lääne-Nigula Vallavalitsuse 30.01.2020 kiri nr 6-2/20-127-2.

Osühing KEKKILÄ-BVB EESTI on märkinud, et antud kirjaga on Lääne-Nigula Vallavalitsus märkinud, et on nõus keskkonnalubade menetluse jätkamisega kirjas väljatoodud tingimustel.

Osühing KEKKILÄ-BVB EESTI palus oma 07.02.2020 kirjas jätkata Niibi turbatootmisala keskkonnaloa pikendamise ja Niibi II turbatootmisala keskkonnaloa andmise menetlust.

Keskkonnaamet analüüsis Lääne-Nigula Vallavalitsuse 30.01.2020 kirjas toodud tingimusi ja palus Lääne-Nigula Vallavalitsuselt ja Osühingult KEKKILÄ-BVB EESTI täpsustusi (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis, edaspidi *KOTKAS* 02.03.2020 nr DM-108712-1).

Osühing KEKKILÄ-BVB EESTI palus 25.03.2020 lisateabe päringule vastamistähtaja pikendamist (*KOTKAS* 25.03.2020 DM-108712-2).

Keskkonnaamet nõustus 26.03.2020 kirjaga nr DM-108712-3 vastamistähtaja pikendamisega ning pikendas sealhulgas ka menetlustähtaega.

Lääne-Nigula Vallavalitsus vastas 04.05.2020 kirjaga nr 6-2/20-389-2 (*KOTKAS* 04.05.2020 nr DM-108712-4).

Osühing KEKKILÄ-BVB EESTI vastas 04.05.2020 kirjaga nr 04-05-2020 (*KOTKAS* 05.05.2020 nr DM-108712-5).

Keskkonnaamet palus täiendavaid täpsustusi ja osapoolte vahelise kokkuleppe esitamist 26.05.2020 kirjaga nr DM-108712-6.

Lääne-Nigula Vallavalitsus vastas 17.06.2020 kirjaga nr 6-2/20-832-2 (KOTKAS 17.06.2020 nr DM-108712-7).

Keskkonnaamet küsis 28.08.2020 kirjaga nr DM-108712-8 Lääne-Nigula Vallavalitsuselt ja Osäühingult KEKKILÄ-BVB EESTI täiendavat lisateavet.

Keskkonnaamet pikendas 10.09.2020 kirjaga nr DM-108712-9 Niibi II turbatootmisala keskkonnaloa taotluse ja Niibi turbatootmisala keskkonnaloa muutmise taotluse menetlustähtaega.

Keskkonnaamet saatis 12.10.2020 kirjaga nr DM-108712-10 Osäühingule KEKKILÄ-BVB EESTI meeldetuletuse lisateabe esitamiseks.

Osäühing KEKKILÄ-BVB EESTI edastas 11.11.2020 kirjaga (KOTKAS 12.11.2020 nr DM-108712-11) vastuse lisateabe päringule.

Keskkonnaamet vastas 09.12.2020 kirjaga nr DM-108712-12 Osäühing KEKKILÄ-BVB EESTI poolt esitatud arvamusele seoses vee erikasutuse ja keskkonnaloale lisatavate tingimuste osas. Lisaks märkis Keskkonnaamet, et keskkonnaloa muutmise ja andmise otsuse eelnõu vormistamiseks tuleb tühistada kehtivad Lääne-Nigula Vallavalitsuse 13.03.2017 otsused nr 12 ja 13, millega keelduti Niibi turbatootmisala keskkonnaloa muutmisest ja Niibi II turbatootmisala keskkonnaloa andmisest.

Lääne-Nigula Vallavalitsus vastas 14.12.2020 kirjaga nr 6-2/20-1776-2 (KOTKAS 15.12.2020 nr DM-108712-13), et tegemist on volikogu otsustega ja senine õiguspraktika on olnud selline, et uue otsuse vastuvõtmisega tunnistatakse vana õigusakt kehtetuks. Lääne-Nigula Vallavolikogul ei ole alust seniseid otsuseid kehtetuks tunnistada, kui ei ole uusi keskkonnaloa muutmise ja andmise otsuse eelnõusid.

Osäühing KEKKILÄ-BVB EESTI palus 08.01.2021 kirjaga nr 08012021 Keskkonnaametilt tähtaja pikendust KOTKAS keskkonda taotluste sisestamiseks (KOTKAS 12.01.2021 nr DM-108712-14).

Keskkonnaamet nõustus 12.01.2021 kirjaga nr DM-108712-15 tähtaja pikendamisega.

Osäühing KEKKILLÄ-BVB EESTI esitas 20.01.2021 Niibi turbatootmisala keskkonnaloa muutmistaotluse (KOTKAS 20.01.2021 nr DM-114521-1, nõuetekohane taotlus esitatud 22.01.2021 nr DM-114521-3).

Keskkonnaamet pikendas 28.01.2021 Niibi II turbatootmisala keskkonnaloa taotluse ja Niibi turbatootmisala keskkonnaloa muutmise taotluse menetlustähtaega (KOTKAS 28.01.2021 nr

DM-108712-16).

Keskkonnaametile edastati 11.02.2021 Lääne-Nigula valla, Salajõe külaseltsi ja Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI vahel sõlmitud kokkulepe, mille kohaselt Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI ehitab Salajõe ja Vedra küladesse tervikliku veevarustussüsteemi (KOTKAS 12.02.2021 nr DM-114521-5). Nõue veevarustussüsteemi rajamiseks lisatakse Niibi II turbatootmisala keskkonnaloale.

Keskkonnaamet teavitas 23.02.2021 kirjaga nr DM-114521-7 Niibi turbatootmisala keskkonnaloa muutmise taotluse menetlusse võtmisest. Keskkonnaamet saatis 23.02.2021 kirjaga nr DM-114521-6 keskkonnaloa muutmise taotluse arvamuse saamiseks kohalikule omavalitsusele (Lääne-Nigula Vallavolikogu).

Lääne-Nigula Vallavolikogu nõustus 18.03.2021 otsusega nr 16 (KOTKAS 25.03.2021 nr DM-114521-8) keskkonnaloa LMKL-005 muutmisega Niibi turbatootmisalal vastavalt Keskkonnaameti poolt esitatud keskkonnanõuetele ja Lääne-Nigula valla, Salajõe külaseltsi ja Osaühingu KEKKILÄ-BVB EESTI vahel sõlmitud kokkuleppele. Lääne-Nigula Vallavolikogu tunnistas kehtetuks 13.03.2017 otsuse nr 12 „Arvamuse andmine Niibi turbatootmisala maavara keskkonnaloa LMKL muutmise taotluse ja otsuse eelnõu kohta“ ja Lääne-Nigula Vallavolikogu 13.03.2017 otsuse nr 13 „Arvamuse andmine Niibi II turbatootmisala maavara keskkonnaloa taotluse ja otsuse eelnõu kohta“.

Keskkonnaamet pikendas 20.04.2021 kirjaga nr DM-114521-9 keskkonnaloa muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algamata jätmise või algamise otsuse esitamise tähtaega.

Kodanik pöördus 01.04.2021 telefoni teel Keskkonnaameti poole seoses küsimusega settetiikide ja väljalasu asukoha kohta. Keskkonnaamet vastas 05.04.2021 kirja teel (KOTKAS 10.05.2021 nr DM-114521-11).

Maa-amet edastas 07.05.2021 omapoolse seisukoha 7-1/21/6452-2 (registreeritud KOTKAS 07.05.2021 nr DM-114521-10) Niibiraba katastriüksusel paiknevate settetiikide ja väljalasu kohta.

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI edastas 19.05.2021 (KOTKAS 25.05.2021 nr DM-114521-12) Riigimetsa Majandamise Keskuse kooskõlastuse Niibiraba katastriüksusel paiknevate settetiikide aluse maa kasutamiseks Niibi ja Niibi II turbatootmisaladelt juhitava kuivendusvee puhastamiseks.

Keskkonnaamet pikendas 27.05.2021 kirjaga nr DM-108-712-17 Niibi II turbatootmisala keskkonnaloa taotluse menetlustähtaega.

Keskkonnaamet vastas 28.05.2021 MTÜ Salajõe Külaselts, MTÜ Suur-Nõmmküla Külaseltsi ja MTÜ Vedra Külaselts poolt 15.04.2021 Keskkonnaministeeriumile esitatud ettepaneku kohta (KOTKAS 28.05.2021 nr DM-108712-18).

Keskkonnaamet pikendas 29.06.2021 kirjaga nr DM-114521-14 keskkonnaloa muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise või algatamise otsuse esitamise tähtaega.

Keskkonnaamet edastas 28.09.2021 kirjaga nr DM-114521-14 Niibi turbatootmisala keskkonnaloa muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõu arvamuse avaldamiseks asjaomastele asustustele ja menetlusest huvitatud isikutele.

Kodanik edastas 20.10.2021 kirja teel (KOTKAS 21.10.2021 nr DM-114521-15) omapoolse arvamuse ja küsimused keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõu kohta.

Keskkonnaamet vastas 02.11.2021 kirjaga nr DM-114521-16 kodaniku poolt esitatud küsimustele ning palus soovi korral esitada konkreetsed ettepanekud eelhinnangu eelnõu muutmiseks.

Keskkonnaamet pikendas 05.11.2021 kirjaga nr DM-114521-17 keskkonnaloa muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise või algatamise otsuse esitamise tähtaega.

3. KAALUTLUSED

3.1 Keskkonnamõju hindamise (KMH) vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnaamet peab andma eelhinnangu selle kohta, kas ettevõtte poolt kavandatava tegevusega võib eeldatavalt kaasneda oluline keskkonnamõju või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lg 2¹, § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2 ja 4).

Niibi turbatootmisala kõrvalasuva taotletava Niibi II turbatootmisala keskkonnaloa menetluse raames on läbi viidud KMH, kus on käsitletud ka Niibi turbatootmisala mõjusid keskkonnale. Niibi II turbatootmisala KMH aruandes märgitakse kokkuvõtvalt, et kavandatava tegevuse realiseerumine Niibi II turbatootmisalal on võimalik minimaalse keskkonnamõjuga, kui jälgida hindamisel antud soovitusi ja leevendusmeetmeid. Niibi turbatootmisala puhul on tegemist juba olemasoleva mäeeraldisega, mille pindala vähendatakse seoses ala osaliselt korrastatuks tunnistamisega.

Keskkonnaamet algatas Niibi turbatootmisala kõrvalasuva taotletava Niibi II turbatootmisala mäeeraldisel maavara keskkonnaloa taotluse menetluse raames KMH 06.04.2011 kirjaga nr HLS 6-7/11/12114 KeHJS § 3 punkti 2, § 6 lõike 1 punkti 28 ja 35 ning § 10 lõike 2 alusel[1]. „Kavandatava Niibi II turbatootmisala rajamise ja töötamisega kaasneva keskkonnamõju hindamise aruanne. Töö nr 12/0881“ (edaspidi ka *Niibi II KMH aruanne*) on heakskiidetud[2] Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regiooni poolt 01.04.2015 kirjaga nr HLS 6-7/15/5126-4.

Arvestades, et Niibi turbatootmisala moodustab taotletava Niibi II turbatootmisalaga ühtse süsteemi ning kasutab sama taristut, siis võib lähtuda Niibi II keskkonnaloa taotluse raames läbi viidud KMH tulemustest. Kuivõrd tootmisalad moodustavad ühtse terviku on asjakohane ka määratud nõuded rakendada üheselt.

Keskkonnaamet jättis 08.12.2021 kirjaga nr DM-114521-18 „Niibi turbatootmisala keskkonnaloa muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise” algatamata keskkonnamõju hindamise keskkonnaloa muutmise taotluse menetluse käigus. Kavandatavale tegevusele ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks seatud tingimused on välja toodud punktis 3.3.

Kavandatava tegevuse keskkonnamõju olulisuse eelhindang on koostatud lähtudes KeHJS § 6 lõike 3 kriteeriumitest, võttes arvesse eelpoolnimetatud taotletava Niibi turbatootmisala kõrvalasuva taotletava Niibi II turbatootmisala maavara keskkonnaloa menetluse raames läbi viidud KMH aruannet.

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu, milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- kavandatav tegevuskoht ei asu kaitsealal ega Natura 2000 võrgustiku alal. Niibi II KMH aruandes järeldatakse, et kavandatava kaevandamisega ei mõjutata kaitsealasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
- Niibi II KMH aruande kohaselt ei ole ükski uuring esile toonud ega rõhutanud, et piirkonna kaevuvee probleemid oleksid ainuüksi põhjustatud turbatoomisest. Niibi II KMH aruandes on määratud keskkonnanõuded, mis loasse määratavate täiendavate tingimusetena peaksid eeldatavalt keskkonnamõjusid leevendama;
- Niibi II KMH aruande kohaselt on ülenormatiivse tolmu kontsentratsiooni ja müra taseme tekkimine ebatõenäoline, kui kasutatakse leevendusmeetmeid;
- mäeeraldiselt looduslik maastik hävib, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastatav maa-ala korrastamisega.

KeHJS § 11 lõike 8¹ kohaselt KMH algatamata jätmise otsus peab muuhulgas sisaldama asjakohaseid KeHJS § 6¹ lõike 1 punkti 6 alusel esitatud kavandatava tegevuse erisusi või keskkonnameetmeid muidu ilmnedava võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks. Määruse nr 31 § 5 lõike 2 järgi, kui eelhindangu järelduseks on kavandatava tegevuse KMH algatamata jätmise, esitatakse eelhindangus põhjendatud juhul ettepanekud vajalikeks keskkonnameetmeteks.

KeHJS § 3³ lõike 1 järgi keskkonnameetmed on kavandatava tegevuse elluviimisega kaasneva ebasoodsa keskkonnamõju ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise ning põhjendatud juhul heastamise meetmed. Keskkonnameetmete hulka arvatakse ka keskkonnaseire. KeHJS § 3³ lõike 2 kohaselt peavad keskkonnameetmed, sealhulgas keskkonnaseirega jälgitavate näitajate liik ja seire kestus, olema proportsionaalsed kavandatava tegevuse iseloomu, asukoha ja mahuga ning eeldatavalt avalduva keskkonnamõjuga. Keskkonnaseire määramisel ja tegemisel arvestatakse olemasoleva keskkonnaseirega.

3.2. Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Tulenevalt korralduse punktist 1.2 vormistab Keskkonnaamet, veeloa nr L.VV/325020, keskkonnaloa nr LMKL-005 ühtseks keskkonnaloaks nr LMKL-005. Ühtse keskkonnaloa nr LMKL-005 andmisega tunnistatakse kehtetuks seni kehtinud veeluba nr L.VV/325020. Muudetav keskkonnaluba nr LMKL-005 annab Osäühingule KEKKILÄ-BVB EESTI Niibi turbatootmisalal õiguse alljärgnevaks:

- maavara kaevandamine;
- vee erikasutamine

3.1.1 Maavara kaevandamine

Keskkonnaloa andmise menetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja menetleja. Vajadusel küsib loa menetleja loa taotlejalt esitatud taotluse ja muude asjakohaste dokumentide kohta täiendavat informatsiooni.

MaaPS § 45 kohaselt on turba kaevandamiseks lubatud keskkonnaluba taotleda üksnes kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade nimekirja või kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirja kantud alal või maardlal.

MaaPS § 45 lõike 2 kohaselt käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud turbaalade nimekirja kandmata ala või maardla kohta esitatud turba keskkonnaloa taotlused tagastab loa andja läbi vaatamata.

MaaPS § 132 lõike 1 kohaselt käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse alusel antakse keskkonnaluba turba kaevandamise aastamäära piires, välja arvatud juhul, kui luba taotletakse kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalale.

Niibi turbamaardla on kantud 01.01.2017 jõustunud keskkonnaministri 27.12.2016 vastu võetud määruse nr 87 „Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade ning kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekiri“ lisa 2 kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirja.

MaaPS § 55 lõike 2 punkti 3 alusel keeldutakse keskkonnaloa andmisest, kui turba kaevandamiseks kõikidele turba kaevandamise lubadele kantud kaevandamise maksimaalsete aastamäärade summa ületab või ületaks selle loa andmise korral käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud turba kaevandamise aastamäära ja selle loa andmisega kaasneks kõikidele turba kaevandamise lubadele kantud kaevandamise maksimaalsete aastamäärade summa suurenemine;

Lääne maakonnas turba kaevandamiseks on välja antud hetkel kehtivate maavara kaevandamise lubadega järgmised mahud:

	Mäeeraldis	Loa nr	Maavara kaevandamise maksimaalselt lubatud aastamäär kogus
1	Niibi turbatootmisala	LMKL-005	20 tuh t
2	Niibi III turbatootmisala	LMKL-003	10 tuh t
3	Laiküla III turbatootmisala	KL-512199	18 tuh t
4	Laiküla turbatootmisala	LMKL-001	12 tuh t
5	Laiküla II turbatootmisala	LMKL-002	30 tuh t
			KOKKU 90 tuh t

Käesoleval hetkel on menetluses Niibi II turbatootmisala keskkonnaloa taotlus, maksimaalselt lubatud aastamääraga 15 tuh t. Niibi turbatootmisala keskkonnaloa muutmisel määratakse keskkonnaloasse vastavalt taotlusele maksimaalselt lubatud aastamäär 5 tuh t.

MaaPS § 46 lõike 2 ning säästva arengu seaduse § 5 lõike 3 ja lõike 5 alusel on kehtestatud „Turba kaevandamise aastamäär ning kriitilise ja kasutatava varu suurus“ määrus, mille § 2 punkti 6 kohaselt on turba kaevandamise aastamäär Lääne maakonnas 105 tuh t.

Seega keskkonnaloa muutmisega Niibi turbatootmisalal maksimaalselt lubatud aastamääraga 5 tuh t ei ületata Lääne maakonna turba kaevandamise aastamäära.

Niibi turbatootmisala muudetavas keskkonnaloas taotletakse maavara kaevandamise maksimaalselt lubatud aastamäär 5 tuh t aastas ja loa kehtivusajaks 30 aastat. Seisuga 30.09.2021 on taotletava mäeeraldises piires hästilagunenud turba aktiivne tarbevaru 124 tuh t, millest kaevandatav on 91 tuh t ja vähelagunenud turba aktiivne tarbevaru 32,2 tuh t, millest kaevandatav on 26,6 tuh t.

3.1.2 Vee erikasutus

Osühingule KEKKILÄ-BVB EESTI on Keskkonnaamet 19.06.2014 korraldusega nr HLS 1-15/14/192 väljastanud vee erikasutusloa nr L.VV/325020. Vee erikasutusluba on antud Niibi turbamaardla Niibi ja Niibi III turbatootmisaladelt kuivendusvee juhtimiseks suublatesse, milleks on Salajõgi (registrikood VEE110440) ja Oru peakraav (registrikood VEE110450). Vee erikasutusluba on antud perioodiks 01.07.2014-31.12.2022.

Keskkonnaamet väljastas 16.02.2021 dokumendiga nr DM-114548-4 „Keskkonnaloa nr LMKL-003 muutmise“ muudetud Niibi III keskkonnaloa, kuhu lisati vee erikasutusloa nr L.VV/325020 Niibi III veesosa ehk väljalask Oru (Niibi III) (väljalaskme kood LA077) koos väljalaskme ja suubla seirenõuetega (vormid V7 ja V8) ning rakendatavad meetmed ja nõuded teabe esitamiseks (vormid V16 ja V17). Vee erikasutusloa Niibi III puudutav osa tunnistati kehtetuks.

Antud menetluse käigus liidetakse vee erikasutusloa nr L.VV/325020 Niibi veesosa keskkonnaloaga nr LMKL-005. Samaaegselt antakse Niibi II keskkonnaloa. Kuna Niibi ja Niibi II turbatootmisalad on omavahel ruumiliselt ja tehnoloogiliselt seotud, ehk asuvad kõrvuti ning kuivenduskraavid moodustavad ühtse võrgustiku ühe väljalasuga, lisatakse Niibi II turbatootmisalalt ärajuhitav kuivendusvesi Niibi keskkonnaloa nr LMKL-005 alla. Sellega

suureneb maksimaalselt lubatud ärajuhitava kuivendusvee kogus 605 000 m³-ni aastas. Hetkel on vee erikasutusloaga lubatud kuivendusvee ärajuhtimise kogus maksimaalselt 314 280 m³ aastas.

Vee erikasutuse nõuete muutmine

Vee erikasutusloa nr L.VV/325020 vormis V4 on määratud lisaks aastasele lubatud vooluhulgale ka kvartaalsed vooluhulgad iga kvartali kohta. Ettevõtte on lubade liitmise taotluses palunud kvartaalsete koguste eemaldamist ja ainult aastase lubatud vooluhulga kehtestamist, sest suublasse juhitava vee kogus sõltub sademete hulgast, mis erineb kvartalite lõikes oluliselt. Keskkonnaamet arvestab tingimusega ega määra kvartaalseid koguseid.

Vee erikasutusloa nr L.VV/325020 vormis V7 „Täiendavad nõuded väljalaskme seire läbiviimiseks“ on lause: „Naftaproduktide sisalduse määramiseks võtta proov, kui väljavoolus on märgata naftaproduktide jälgi.“ Lähtudes keskkonnaministri 08.11.2019 määruse nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ § 7 lg-st 7 on naftasaaduste sisalduse piirväärtuste ja nende seirekohustuse määramine kohustuslik, seega on ka proovivõtmine kohustuslik regulaarselt, mitte ainult siis, kui väljavoolus on näha naftaproduktide jälgi. Lähtudes eelnevast eemaldab Keskkonnaamet lause vormist V7.

Vee erikasutusloa vormis V8 „Veekogu sh suubla seire“ on Salajõe kui suubla seirekohustuse sageduseks määratud üks kord kolme aasta jooksul. Keskkonnaministri 08.11.2019 määruse nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ (edaspidi *määrus nr 61*) § 16 lg 5 kohaselt täpsustatakse saasteainete määramiseks proovivõtu sagedus ja koht sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee ning muu saasteallika korral loas. Sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee ning muu saasteallika proove tuleb võtta vähemalt üks kord aastas, kuid loa andja ei tohi loaga määrata proovivõtu sageduseks rohkem kui üks kord kvartalis. Loa omaja võib vajaduse korral võtta proove sagedamini, kui on loaga nõutud, ja arvestada kvartali jooksul võetud proovide keskmist tulemust. Lähtudes määrusest nr 61 sätestab Keskkonnaamet suubla seire sageduseks üks kord poolaastas.

Lisaks korrigeeritakse vee erikasutusloa üleviimisel sõnastusi, näiteks eemaldatakse vormist V16 sõna „Keskkonnainspeksioon“, kuna sellist asutust enam ei eksisteeri ja vormist V8 lahtrist „Täiendavad nõuded seire läbiviimiseks“ lause „Esimene pinnavee seireproov võtta 2014. a.“, kuna lause pole enam asjakohane. Ühtse keskkonnaloa moodustamisel jäävad kehtima kõik ülejäänud sisulised tingimused vee erikasutusloast nr L.VV/325020.

3.2 Õiguslik alus

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise

menetlusele HMSi avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 1 esitab taotleja kaevandamisloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet.

Maavara keskkonnaloa taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri andmete volitatud töötaja (08.09.2016 kiri nr 9-3/16/15406).

Tulenevalt MaaPS § 50 lõikest 6 tuleb keskkonnaloa taotlemisel taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab keskkonnaloa taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta. Kui jäätmed tekivad kaevandamise käigus, siis jäätmeseaduse § 42¹ lõike 3 punkti 1 alusel esitatakse kaevandamisjäätmekava loa andjale kinnitamiseks koos asjaomase loa taotlusega, lähtudes MaaPS kehtestatud nõuetest. Jäätmeseaduse § 7¹ lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjäätmeteks jäätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena. Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI ei ole esitanud koos maavara keskkonnaloa taotlusega kaevandamisjäätmekava.

Keskkonnaamet palus 01.11.2016 kirjaga (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 01.11.2016 nr 12-1/16/82-12 all) Osaühingul KEKKILÄ-BVB EESTI täpsemalt kirjeldada, kuidas võimalikud täiendavad kännud ja jääksugekiht mäeeraldisel ära kasutatakse ning kui kaua neid enne kasutamist või turustamist ladustatakse. Keskkonnaamet palus samuti taotluse seletuskirja märkida, kui kaua sugekihti enne kasutamist ladustatakse ning kuidas kasutatakse võimalikud tekkivad kännud ja kui kaua kände enne kasutamist ladustatakse.

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI esitas parandatud maavara keskkonnaloa muutmise taotluse 30.11.2016 kaaskirjaga (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 30.11.2016 nr 12-1/16/82 all), mille kohaselt mäeeraldise kännusus on väike ning kännud on vajalikud rabateedele kandevõime andmiseks. Sugekihti kasutatakse kändude vahede tihendamisel ja mulde kõrguse tasandamisel. Vastavalt varasemalt mainitule kasutatakse sugekihti täiendavalt lõunaosa korrastamisel ja toodangu sisse segamiseks. Arendaja ei ole huvitatud sugekihi ladustamisest ja täiendavast veost, seega leitakse nimetatud kolmel viisil kasutus kogu materjalile. Eeldatav ladustamise periood sõltub tööfrondi liikumisest, olles kuni 1-2 aastat.

Arendaja lisab 30.11.2016 esitatud Niibi turbatootmisala keskkonnaloa taotluse seletuskirjas, et sugekihi kasutamisel vaadeldakse Niibi ja Niibi II turbatootmisala mäeeraldisi ühtse tervikuna.

Tulenevalt eelnevatest selgitustest ei pea Keskkonnaamet kaevandamisjäätmekava esitamist vajalikuks.

MaaPS § 55 lõige 3 punkt 1 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Osühing KEKKILÄ-BVB EESTI ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 29.12.2021).

Kooskõlas MaaPS § 1 lõike 3 ja HMS §-dega 48 ning 49 teeb Keskkonnaamet 08.12.2021 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks keskkonnaloa andmise korralduse eelnõu ning annab 08.12.2021 kirjaga nr DM-114521-19 menetlusosalistele teada haldusakti eelnõu valmimisest. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lõike 2 ja KeÜS § 48 lõike 4 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määrab Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates.

Osühing KEKKILÄ-BVB EESTI vastas 09.12.2021 kirjaga nr 09122021 (registreeritud KOTKAS 10.12.2021 nr DM-114521-20), kus nõustus loa andmisega.

Lääne-Nigula Vallavalitsus vastas 14.12.2021 kirjaga nr 2-3/21-546 (registreeritud KOTKAS 17.12.2021 nr DM-114521-21), kus märkis, et vastuväited Niibi turbatootmisala keskkonnaloa nr LMKL-005 korralduse eelnõu ja loa eelnõu kohta puuduvad.

3.3 Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 2 punkti 5 alusel märgitakse keskkonnaloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldises teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Maavara keskkonnaloale nr LMKL-005 on määratud järgmised tingimused:

1. Taotleda tootmisala kuivendamiseks ja vee juhtimiseks eelvoolu vee erikasutusluba. Loas määratakse muuhulgas ka täpsemalt keskkonnakaitsetingimused Salajõe jõele kui karstiala läbivale veekogule;
2. Turbatootmisala rekultiveerimise projekt esitada loa väljaandjale kooskõlastamiseks 4 aastat enne loa lõppemise tähtaega, kuid mitte hiljem kui 01.01.2019;
3. Hoida Ingvila läbiv kruusatee korras ja tolmuvaba (eriti siis kui toimub turba vedu);

Keskkonnaamet eemaldab esimese tingimuse, kuna Osühing KEKKILÄ-BVB EESTI omab vee erikasutusluba. Täpsemad keskkonningimused määratakse keskkonnaloale Niibi II KMH

aruandest.

Keskkonnaamet eemaldab teise tingimuse, kuna nõue korrastamisprojekt esitada Keskkonnaametile enne keskkonnaloa lõppu tuleneb MaaPS-st.

Keskkonnaamet kannab muudetavasse keskkonnaloasse üle kolmanda tingimuse ja sõnastab selle ümber järgmiselt:

Keskkonnaamet on lähtuvalt välja kujunenud menetluspraktikast jõudnud järeldusele, et ei ole õiguspärane ega otstarbekas keskkonnaloaga määrata tingimusi, mis ei reguleeri otseselt kaevandamist. Keskkonnaamet on seisukohal, et kaevandamiseks ei liigitu avalike teede hooldus. Tee hoolduse ja tingimuste osas tuleb teede valdajal ja keskkonnaloa omajal sõlmida kokkulepe, mis sätestaks teelõigu kasutamise õigusega seotud tingimused. Sellest tulenevalt sõnastame keskkonnaloal oleva kolmanda tingimuse järgnevalt:

Turba väljaveo korral läbi Inγκüla tuleb Inγκüla läbiva kruusatee hooldamise ja kasutamise tingimused eelnevalt kokku leppida loa omaniku ja tee omaniku vahel.

Lähtudes eelhinnangust kantakse loale järgmised kõrvaltingimused:

1. Loa omanikul tuleb välja selgitada vähe-efektiivsed settetiigid. Juhul, kui eesvoolu juhitava kuivendusvee heljumi kontsentratsioon ületab lubatud piirnormi, tuleb rakendada täiendavaid meetmeid heljumi setitamiseks (nt suurendada settebasseinide mahtu, et vee viibeaeg settebasseinis oleks pikem). Heljumi väljakande tõkestamise täiendavate meetmete lahendus tuleb kooskõlastada kohaliku omavalitsuse ja Keskkonnaametiga. Peale keskkonnaloa saamist tuleb võtta fooniproov ning kaevandamise perioodil võtta proov 2 korda aastas II ja III kvartalis vastavalt keskkonnaloa vormis V7 nõutule. Andmed tuleb esitada Keskkonnaametile läbi KOTKAS süsteemi;
2. Esitada seirekava Keskkonnaametile ja kohalikule omavalitsusele hiljemalt nelja kuu jooksul alates keskkonnaloa väljastamisest
 - 2.1. Seirekavas käsitleda põhjavee kvaliteedi ja veetaseme seiret, turbatootmisalalt ära juhitava vee kvaliteedi seiret, järvede veetasemete seiret ja suublaseiret. Seirekaevude asukohad, seiratavad näitajad ning seire sagedus tuleb kajastada seirekavas vastavalt eelnevale kokkuleppele maaomanikega;
 - 2.2. Kaks seirekaevu tuleb rajada hiljemalt üheksa kuu jooksul keskkonnaloa väljastamisest;
 - 2.3. Põhjaveetaseme jälgimiseks tuleb paigaldada pidevandurid;
 - 2.4. Kuivendusvee väljavoolule tuleb jätkata automaatse heljumi mõõtejaama kasutamist. Automaatseireandmed peavad olema kaevandaja kodulehel vabalt kättesaadavad;
 - 2.5. Keskkonnaloa omanik on kohustatud tegema veetaseme seiret Kitsejärves, Kaevandu ja Kasetuka järvedes, igas järves igal kuul 3 aasta jooksul. Kui 3 aasta jooksul toimub pikaajaline veetaseme langus, siis peab arendaja viima läbi uuringu. Esialgu tuleb säilitada 100 m kaitsevöönd ja kui 3 aasta seire andmete põhjal toimub veetaseme langus ja teostatakse täiendav uuring, tuleb uuringu käigus hinnata kaitsevööndi ulatuse suurust. Juhul kui seire tulemusel veetaseme olulist langust ei ole märgata, tuleb loa omanikul tellida eksperthinnang, milles selgitatakse välja kas piisab 50 m kaitsetsoonist;

- 2.6. Jätkata kuivendusvete kvaliteedi seiret Salajõe ja Oru peakraavi seirepunktides (seirepunktid on esitatud hetkel kehtivas veeloas nr L.VV/325020). Suubla seire proove tuleb võtta KMH aruande soovitude kohaselt üks kord poolaastas ja turba tootmise ajal kord kvartalis. Analüüsida tuleb järgmisi näitajaid: BHT5, NH₄, heljum, KHT, Püld, Nüld, pH, lahustunud hapnik;
- 2.7. Seiretulemused tuleb esitada üks kord aastas peale seireperioodi lõppu Keskkonnaametile infosüsteemis KOTKAS ja kohalikule omavalitsusele;
- 2.8. Jooksvalt tuleb esitada infosüsteemis KOTKAS ärajuhitava rabakuivendusvee väljalasu seire ja suubla seire andmed;
- 2.9. Teostada seiret OÜ Inseneribüroo STEIGER poolt koostatud Salajõe uuringu aruandes välja toodud seireks sobivates kaevudes (HG 1, HG 6, HG 7, HG 8B, HG 9A, HG 9C) 2 korda aastas: suurvee ajal (aprill) ja aktiivse tootmise perioodil (juuli/august). Seiratavad näitajad on: temperatuur, pH, elektrijuhtivus, Na, K, NH₄, Ca, Mg, Fe²⁺, Feüld, Cl, SO₄, NO₃, NO₂, CO₃, HCO₃, üldkaredus, karbonaatne karedus, mittekarbonaatne karedus, SiO₂, vaba CO₂, F, PHT, kuivjääk, värvus, heljum, hägusus;
- 2.10. Keskkonnaametil on õigus hinnata alates kaevandamistegevuse alustamisest iga 3 aasta järel seire jätkamise vajadust. Keskkonnaamet jätab õiguse vajadusel muuta seire kohustust loa omanikule või vabastada loa omanik seire kohustusest, mis ei täida enam oma eesmärki;
3. Tarbekaevude veekvaliteedi eesmärgil tuleb puhastada 2 kaevu Salajõe külas (keskkonnaregistris olevad PRK0025260 Juhani kinnistul (55201:001:3540) ja PRK0050892 Tänava kinnistul (55201:001:4310) vastavalt vajadusele vähemalt üks kord aastas kuni uue veevarustussüsteemi kasutusele võtmiseni. Tegevus tuleb kooskõlastada kohaliku omavalitsuse ja kaevu omanikuga;
4. Tootmisalalt tuleva müra vähendamiseks tuleb valida tootmiseks tehnika, millega töötamisel ei ületata kehtivaid piirnorme;
5. Väljavedu tuleb teostada ajavahemikul kell 8.00-17.00. Kallurid ja väljaveotee peavad olema korras;
6. Turba väljaveo korral läbi Inγκüla tuleb Inγκüla läbiva kruusatee hooldamise ja kasutamise tingimused eelnevalt kokku leppida loa omaniku ja tee omaniku vahel;
7. Tuletõrjetehnika ja -ehitised peavad olema mäeeraldise erinevates osades, mis võimaldab vajadusel kiirelt reageerida. Masinate remont peab toimuma vaid selleks ettenähtud platsidel, mis on varustatud võimaliku avariireostuse likvideerimise jaoks vajalike vahenditega (absorbeeruvad ained).

3.4 Kaalutlus veemajanduskava rakendamiseks

Väljalask Salajõe (Niibi) (väljalaskme kood LA004) suubub Rabakraavi (keskkonnaregistri kood VEE1104401), mis omakorda suubub vooluveekogumisse Salajõgi (keskkonnaregistri kood VEE1104400), mille koondseisund on hinnatud heaks Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskavas aastateks 2015–2021 (kinnitatud Vabariigi Valitsuse poolt 07.01.2016).

Eesti pinnaveekogumite seisundi 2019. aasta ajakohastatud vahehindangus (kinnitatud veemajanduskomisjoni 19.06.2020 protokolliga) on toodud, et Salajõe seisundi hindamiseks oleks vaja kogu jõe hüdroloogiat ja hüdrobioloogiat põhjalikult uurida. Vahehindangu lisatabelis on Salajõe vooluveekogumi ökoloogiline seisund märgitud heaks, keemiline seisund

märgitud heaks (määramata).

2015-2021 veemajanduskava pinnaveekogumite meetmeprogrammi lisa 1 kohaselt tuleb Salajõe vooluveekogumi hea seisundi säilitamiseks teostada täiendavat keskkonnajäreldust, sh keskkonnaloa vastavalt vajadusele üle vaadata. Vältida tuleb uutest ja olemasolevatest koormusallikatest tulenevat veekogumi ohustatust.

VeeS § 32 lg 1 kohaselt on pinnavee kaitse eesmärk pinnaveekogumite, sealhulgas tehisveekogumite, tugevasti muudetud veekogumite ning pinnaveekogumiga hõlmamata veekogude, sealhulgas territoriaalmere, vähemalt hea seisund.

Määruse nr 61 § 10 lg 3 kohaselt määrab loa andja suubla seiresse saasteained, mis sisalduvad saasteallikast ärajuhitavas vees ning mille keskmine sisaldus ärajuhitavas vees on piisavalt kõrge, mis annab alust arvata, et need võivad omada mõju suubla vee ökosüsteemile.

Vee erikasutuse keskkonnaloa nr L.VV/325020 vormis V8 on määratud suubla seire kohustus Salajõe. Seirepunkte on kaks, üks neist on enne heitvee sissevoolu Salajõkke (looduslik foon), teine pärast heitvee sissevoolu (kuivendusvee mõju). Analüüs tehakse selliselt, et oleks võimalik välja selgitada, kas ja kui suurt mõju avaldavad Niibi ja Niibi II turbatootmisalade kuivendusveed Salajõe.

Vahemikus 01.07.2019-30.06.2021 teostatud väljalaskme Salajõe (Niibi) seiretes ei ole ühegi kohustusliku seirenäitaja (BHT7, heljum, pH, KHT, naftasaadused, üldfosfor ja üldlämmastik) väärtused ületanud loaga kehtestatud piirväärtuseid.

Suublas seiratavateks näitajateks on ammoonium (NH_4^+), BHT7, heljum ja vesinikioonide kontsentratsioon (pH). Seiresageduseks on üks kord kolme aasta jooksul, III kvartalis. Viimane suubla seire on teostatud Eesti Keskkonnauuringute Keskuse poolt 04.06.2019 ja selle tulemused on toodud alljärgnevas tabelis:

Näitaja	Enne heitvee sissevoolu Salajõkke	Pärast heitvee sissevoolu Salajõkke	Ühik	Katsemetod
Ammoonium (NH_4^+)	0,05	0,1	mgN/l	SFS 3032
BHT7	2,5	2,6	mgO ₂ /l	ISO 5815-2
Heljum	7,0	17,0	mg/l	EVS-EN 872

Tulemustest lähtub, et kõik seiratavad näitajad jäävad alla kehtestatud piirväärtuste. Mingil põhjusel on seiramata jäänud pH.

Lisaks on korduvalt erinevate uuringute käigus analüüsitud Salajõe vee kvaliteeti ja jõutud järeldusele, et kuigi turba kaevandamine mõjutab Salajõge, ei ole selle mõju eristatav ja turba kaevandamise lõpetamine ei paranda Salajõe kvaliteeti lõplikult. Uuringuid käsitleb põhjalikumalt Keskkonnaameti poolt koostatud eelhindang.

Juhul kui peaks selguma, et Niibi turbatootmisala väljalasu kaudu kuivendusvee juhtimisega

Salajõe seisund halveneb, on loa andjal õigus nõuda täiendavate meetmete kasutusele võtmist ja suublaseire lisatingimuste määramist. Salajões teostatud suubla seirest lähtub, et seiratavate näitajate väärtused ei muutunud oluliselt pärast turbatootmisala kuivendusvee liitumist Salajõe veega. Keskkonnaamet kehtestab suubla seire sageduseks üks kord poolaastas, et suublasse jõudva kuivendusvee kohta oleks võimalik tihedamini andmeid saada. Varasemalt oli seiresageduseks üks kord kolme aasta jooksul.

3.5 Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Niibi turbatootmisala keskkonnaloa muutmise korralduse eelnõule arvamusi ja vastuväiteid ei esitatud.

3.6 Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima atmosfääriõhu kaitse seaduses, jäätmeseaduses, veeseaduses, maapõueseaduses ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

[1] Vastavalt kuni 31.12.2011 kehtinud KeHJS redaktsioonile

[2] Vastavalt kuni 01.07.2015 kehtinud KeHJS redaktsioonile

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Plaan__Niibi_.pdf
3. Loiked__Niibi_.pdf
4. Korrastatud ala plaan (Niibi).pdf

Teadmiseks: Lääne-Nigula Vallavalitsus, Maa-amet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve
Amet

Carmen Tau
spetsialist
maapõuebüroo

Elina Jantson
spetsialist
veeosakond